ПЛЮСНУЛО, ЛУСНУЛО ТА Й НЕМА

Високо в небі літали дощові краплини, гукали одна одній:

— Гей, збираймося докупи та станемо чорною хмарою!

Незабаром з них справді утворилася чорна хмара.

А краплинки не вгавають, кричать:

— Ой, гарно як! Ой, як нас багато! Давайте поллємося на землю дощем! Тільки треба вітру та грому...

А тут де не взявся вітер, де не взявся грім. Як торохне! Блискавка як блисне!

А тоді й сипнув з хмари дощ.

Колгоспники радіють, кажуть:

— От хороше. От добре. Буде у нас урожай. Буде у нас хліб і картопля!

Діти теж радіють. Вискочив Юрчик з хати, бігає під дощем та виспівує:

— Дощику, дощику, припусти, припусти, на колгоспні капусти, на зелене листя бригадира Христі!

Але там, за хмарами, була ще одна краплина, що дуже пишалася та величалася.

— Пхе,— казала вона, позираючи згорда на подружок своїх,— хай купчаться та збираються, на землю дощем падають. Пуста то затія. Буде з них дощу, як кіт наплакав. Ось я, як зірвуся, як на землю впаду,— затоплю всі ліси і поля!

Одірвалася і з розгону упала в калюжу.

Ну й що ж?

Плюснуло, луснуло та й нема!

ЯКЕ Ж ЦЕ СІНО — САМА СУХА ТРАВА

На літо Катруся і Юрчик поїхали до бабусі в село. В селі будиночки маленькі — хатами називаються.

І в бабусі хата. Навколо хати садок росте, а в саду яблуні, груші, вишні... Ягоди і яблука ще зелені, їсти не можна ще. Так зате скільки тут затишних куточків! Заховайся та й грайся собі хоч до вечора.

Знайшла Катруся криївочку за кущем чорної смородини, послала ряднину, каже Юрчикові:

— Давай гратися.

Довгенько гралися, аж чують — бабуся гукає:

— Катрусе, Юрчику, де ви? На леваду ходімо, матраци свіженьким сінцем набивати!

Катруся і Юрчик повилазили із своєї схованочки і скільки сили подалися на леваду.

На леваді росли старі верби. На вербі сиділа сорока. Перескакувала з гілки на гілку, кричала:

— Скрикуку, скрикуку, скрикуку!

Трава на леваді була вже викошена, і бабуся поскладала її в гарненькі зелені копички.

— Це сорока, це верби, це копички сухої трави,— клопотався Юрчик. — А от сіна й не видно. Бабусю, бабусю! — закричав він.— А чого тут тільки сорока, верби та три копички сухої трави? А де ж сіно? Ми дивилися, дивилися з Катрусею й не побачили...

А бабуся посміхнулася, похитала головою й сказала:

— Повиростали в місті, то й не знаєте, що до чого. Оця суха трава в копичках і називається сіном...

— Ну ти ж глянь! — скрикнув Юрчик.— А я й не знав!

— І я не знала,— обізвалася Катруся.

— То будете знати.

Розібрали копичку, понабивали матраци. Свіженьке сіно, м’якеньке, пахне. І так же гарно спати на ньому!

РУКАВИЧКА І СТРУМОЧОК

Юрчик каже Катрусі:

— Хоч ти йди в ліс по дрова, а я дома сидітиму; хоч я дома сидітиму, а ти йди по дрова!

— Подумаєш! — відповіла Катруся.— Я ще кращу обдурилочку знаю. Не віриш? То слухай. Спершу ти мене підвези, а як стомишся, я на тобі покатаюся.

— Ач яка! — образився Юрчик.— Я так не хочу!

— Хочеш чи не хочеш, а бери мотузку та й подамося в ліс.

А Юрчикові не хочеться. Він і каже:

— Як одгадаєш загадку, то піду. А не одгадаєш — сама йди.

— Яка ж у тебе загадка?

— А ось яка: плету хлівець на четверо овець. А п’ятий осібно. От і не вгадаєш!

— Хоч і не відгадаю,— відповіла Катруся,— так і ти ж не відгадаєш. Ану, що воно буде? Біжу, біжу — не вибіжу; течу, течу — не витечу?

Довго думали. І ні Юрчик, ні Катруся не відгадали. Це тому, що не глянули на назву оповіданнячка. А коли б глянули, то одгадали б відразу!

СЕРДИТИЙ ЮРЧИК

Юрчик сердитий, бо гратися в грязьку калюжу не пускають. Стоїть серед вулиці і так же доказує бабі: — Хоч піду додому, та не піду в двір; хоч піду в двір, та не піду в хату; хоч піду в хату, та не сяду за стіл; хоч сяду за стіл, та не буду їсти; хоч буду їсти, та не кислий борщ, не галушки рвані, а варенички в маслі, млинці у сметані!

ХЛІБ СВЯТИЙ

Принесла баба хліб з магазину. Катруся не голодна була. Покуштувала і аж ніс зморщила:

— Фе, який поганий!

Бабуся розсердилася і почала навчати внучку:

— Так ніколи не можна говорити на хліб. Коли він чомусь не подобається, кажуть: "Хліб так негарно випечений..."

— А Юрчик теж не шанує хліба,— насупилася Катруся.— Не доїв надворі кусочка і кинув на землю. Потім із Сергієм почали його футболити...

— Ай, як негарно! — розгнівалася бабуся. І сказала внучці: — І сама ніколи так не роби, і Юрчикові не дозволяй. Не доїла — однеси у хлібницю поклади, пізніше доїси. А коли хтось кине на землю — накажи підібрати. Топтати хліб не можна. Хліб дає людям життя. Без хліба ж — голод, смерть. Скільки на світі людей перемерло без хліба! Хліб святий.

Катруся задумалася. Потім притулилася до баби:

— Я більш ніколи не буду погано казати про хліб і не розкидатиму. І Юрчикові не дозволю. Тільки не треба сердитися на мене. Приголуб мене...

Бабуся поклала руку на голову внучці і пригорнула до себе.

ЗДОРОВИЙ НІС МІЖ ОЧИМА ТА ДВОЄ ВУХ ЗА ПЛЕЧИМА

Мама Катрусі накупила всяких олівців. І червоний олівець там був, і жовтий, і синій, і навіть коричневий.

Сіла Катруся за стіл. Взялася малювати. Намалювала хатинку, трактора біля хатинки, а потім почала малювати Юрчика.

Юрчик дуже вредний: завжди дражниться. Стане серед двору і вигукує:

— Катерина гречку в’язала, Катерина правду казала, Катерину хлопці любили, в класі Катрі лоба набили... Отакенну нагнали гулю!

А ту гулю не хлопці в класі Катрусі набили, а сама собі. Підмітала хату, стукнулась об стіл і набила. А все одно прикро, що Юрчик дражниться.

"От постривай,— думає Катруся.— Коли ти про мене таке кажеш, то я за це так намалюю тебе, що й сам себе не пізнаєш!"

Та й намалювала. Ось він, цей Юрчик. Бачите, який красень: здоровий ніс між очима та двоє вух за плечима!

Ото щоб не дражнився!

ЖАЛЬ, ТА НЕ ДУЖЕ; ПЛАКАЛА Б, ТА НЕ ХОЧЕТЬСЯ

Піймав Юрчик Синичку. Сидить вона в клітці: Чого тільки не придумав Юрчик, щоб їй не скучно було! І брязкотельцями клітку обвішав, і намистинками, і біленькими черепочками оздобив.

А Синичка — хоч ти їй що! Носа від черепочків верне, все в садок позира.

А в саду вже осінь. Дерева пожовкли. Мжичка мжичить. Вночі заморозок упав на землю і все вкрив срібним інеєм.

Дивиться на все це Синичка, очей не одірве від жовтого листя, Від мжички, від паморозі.

Тоді Юрчик каже:

— Ну, чого ти така? Чого тобі треба? Чого ти хочеш? Куди пориваєшся?

— У ліс! — крикнула Синичка.

— Та там же холодно: то вітер, то дощ, то мороз!

— Байдуже! Не хочу в клітці, хочу в ліс!

Зітхнув Юрчик. Одімкнув клітку, каже:

— Лети. Але ж глянь! Як тут у клітці гарно, як все виблискує! Хіба тобі не жаль ні цих намистинок, ні черепочків, ні блискіток? Хіба тобі не хочеться заплакати з жалю?

Випурхнула Синичка з клітки, сіла на гілочку, сказала:

— Жаль мені, та не дуже! Плакала б, та не хочеться!

І полетіла шукати своїх подружок-синичок.